

Instytut Pamięci Narodowej - Poznań

<https://poznan.ipn.gov.pl/pl7/aktualnosci/84960,80-rocznica-wysiedlen-mieszkancow-Pobiedzisk-i-powiatu-Poznan-Wschod-do-Generaln.html>
06.05.2024, 18:17

80. rocznica wysiedleń mieszkańców Pobiedzisk i powiatu Poznań-Wschód do Generalnego Gubernatorstwa w latach 1939-1940 - Pobiedziska, 7 grudnia 2019

W nowej, tworzonej przez hitlerowskie Niemcy rzeczywistości, nie było dla nich miejsca. Kraj Warty miał zostać całkowicie zgermanizowany, ale inaczej niż próbowano to zrobić jeszcze kilkadziesiąt lat wcześniej, w dobie zaborów. Tym razem zniemczano ziemię, a nie ludzi, eksterminując i wysiedlając tysiące Polaków. Pierwsze transporty z Wielkopolski

wyruszyły do Generalnego Gubernatorstwa już jesienią 1939 roku. Jednym z nich był skład, który wyjechał 10 grudnia z Pobiedzisk do Sokołowa Podlaskiego.

W rocznicę tego tragicznego wydarzenia w Pobiedziskach odbyła się uroczystość upamiętniająca losy wypędzonych. Trwałym znakiem pamięci pozostanie na długie lata zawieszona na ścianie dworca tablica. I choć w przemówieniach podkreślano, iż upamiętnienie powinno zostać wykonane już dużo wcześniej, to na szczęście podczas uroczystości nie zabrakło świadków historii. Ci skromni ludzie, których przeszłość skrywa traumatyczne wydarzenia, znaleźli się na chwilę w błysku fleszy, udzielając wywiadów i dzieląc się swoimi wspomnieniami.

Drugim pomnikiem, w metaforycznym słowa znaczeniu, postawionym tego dnia jest książka „Historia wysiedleń mieszkańców Pobiedzisk i powiatu Poznań - Wschód do Generalnego Gubernatorstwa w latach 1939-1940”, czyli zbiór kilkudziesięciu relacji wypędzonych wydany pod redakcją Magdaleny Blumczyńskiej i Karola Górskiego.

Głównym inicjatorem wydarzenia było Towarzystwo Miłośników Pobiedzisk, zaś patronem Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska Ireneusz Antkowiak. W uroczystościach miał także zaszczyt wziąć udział przedstawiciel poznańskiego oddziału Instytutu Pamięci Narodowej.